

**Prekenhåndboka (i Dagen):
7. søn. e. pinse (29. juni 2008)**

Ikke urenhet, men helliggjørelse

Jan Bygstad.

Tekstgjennomgåelse, 29. juni 2008.

TEKST: 1Tess 4:2-9

1. Tessalonikerbrev er antagelig det eldste av Paulus' brev. Menigheten var grunnlagt sommeren år 50 under apostelens besøk i byen på hans andre misjonsreise (Apg 17,1-10). På grunn av oppstand mot hans virke i byen, måtte han forlate byen i bråhast, og vi hører hvordan han er meget urolig for hvordan det er gått den nyfødte menigheten (3,1ff). Timoteus ble sendt av sted for å høre hvordan det gikk med dem, og vender tilbake til Paulus (som nå er i Korint, Apg 18) med gode nyheter. Brevet skriver han så i takknemlighet over rapporten fra Timoteus, antagelig vinteren år 50-51.

2 Dere kjenner jo de påbud vi gav dere ved Herren Jesus.

I dette avsnittet skriver Paulus om noen av de grunnleggende forhold i det kristne livet. Når han her taler om "påbud ved Herren Jesus" tenkes det på Jesu egen undervisning om vandringen. Apostelen formidler ord fra Herren selv, og viser seg i dette som en sann apostel: "Den som hører dere, hører meg", sier Jesus (Luk 10,16).

3 For dette er Guds vilje, deres helliggjørelse: Hold dere borte fra hor.

Her møter vi ordet *helliggjørelse* i den betydningen som er vanlig i kristen tale når en skjelner mellom rettferdiggjørelsen som Kristi gjerning *for* oss, og helliggjørelsen som Kristi gjerning *i* oss. Rettferdiggjørelsen er alltid fullkommen, fordi den hviler i Kristi rettferdighet utenfor oss, mens helliggjørelsen alltid er stykkevis og ufullkommen her i tiden. Helliggjørelsen ytrer seg i kompromissløs kamp mot vår iboende synd. Her nevner apostelen brudd på 6. bud, som er en synd som alltid har kjennetegnet hedenskapet.

4 Hver av dere må vite å vinne sin egen ektefelle i hellighet og ære, 5 ikke i lidenskapelig begjær slik som hedningene, de som ikke kjenner Gud.

De første kristne skilte seg markant ut fra sine hedenske omgivelser ved sin levemåte (jfr. 1Pet 4,3). Ikke minst gjaldt dette i forhold til seksualitet og ekteskap. Hedenskapets promiskuitet var bannlyst i Guds folk. Her taler apostelen om hva som skal styre valget av ektefelle: Drivkraften skal ikke være den seksuelle tiltrekning og forelskelse. En kristen skal ikke være slave av sine lyster. I stedet skal det skje "i hellighet og ære", dvs. at en

kristen skal gifte seg med en troende, og at en skal søke Herren i bønn om hans vilje. Det seksuelle samlivet skal ikke begynne før etter vielsen. Å ”kjenne Gud” får avgjørende følger for livet (jfr. Ef 4,20ff).

6 Ingen må bedra eller utnytte sin bror i det han har med ham å gjøre. For Herren er hevner over alt slikt. Dette har vi også før sagt dere og vitnet for dere.

Den neste synd apostelen tar opp, er fristelsen til å utnytte sin neste for egen vinning. I handel og vandel er det vanlig at en fremstiller en vare som bedre enn den er i virkeligheten for å få hevet kjøpesummen. I vår egen tid kan vi her bare tenke på hvor ofte mennesker bedras i forbindelse med kjøp av hus eller (brukt-)bil. Budet om nestekjærlighet lærer en kristen alltid å være sannferdig i slike forhold, selv om det vil gjøre at han blir økonomisk skadelidende. Gud følger nøye med i hva vi gjør også på dette området, og vil gjengjelde urett mot nesten.

7 For Gud kalte oss ikke til urenheter, men til helliggjørelse.

I en konsentrert setning samler apostelen hva han har å si om helliggjørelsen. Den hellige Gud har kalt oss til å høre ham til. Dette innebærer at Guds hellighet også skal prege hans folk. Guds folk er det hellige folket, likesom grunnloven når det gjelder *livets rettferdighet* heter: ”Dere skal være hellige, for jeg, Herren, deres Gud er hellig” (3Mos 19,2; 1Pet 1,15f).

8 Derfor, den som forakter dette, han forakter ikke et menneske, men Gud, som gir sin Hellige Ånd i dere.

Gud er ett med sitt Ord. Derfor er et menneskes forhold til Gud identisk med dets forhold til Guds ord. Å sette Guds ord til side, er derfor forakt mot Han som har gitt dette ord. Dette gjelder uansett hvilke fine eller lærde teologiske begrunnelser en måtte ha for å gjøre dette. Og Gud lar seg ikke spotte (Gal 6,7), han vil vende seg i vrede mot den som viser forakt mot hans ord! Dersom en kristen bevisst forkaster Herrens bud, svarer Herren med å ta sin Hellige ånd fra ham likesom det skjedde med f.eks. Saul (1Sam 15,23; 16,14).

9 Men om broderkjærligheten er det ikke nødvendig å skrive til dere. Dere er jo selv lært av Gud til å elske hverandre.

Det siste apostelen minner menigheten om, er den innbyrdes kjærlighet de troende imellom. I en verden der Guds folk er forfulgt og foraktet, er det desto mer nødvendig at de troende elsker og hjelper hverandre. Ordet ”kjærlighet” har i Bibelen ikke først og fremst med følelser å gjøre, men med viljen til å gi seg selv for nestens skyld (jfr. Joh 15,13). Dette står i skarp motsetning til dagens selvrealisering. Å være ”lært av Gud til å elske” skjer gjennom å møte evangeliet om syndenes forlatelse, om Jesus som synderes venn. Dette bærer en bestemt frukt i en kristens liv: ”Den som er meget tilgitt, elsker meget” (Luk 7,47). I Kristus er vi døde fra det gamle menneske med dets egoisme og egeninteresse, og Kristi sinn kommer bl.a. til uttrykk i kjærlighet til nesten. Dette er Åndens første frukt i en kristens liv (Gal 5,22), og er samtidig noe Guds folk flittig skal øve seg i.

Jan Bygstad, prest i DELK

